
LIEPĀJAS ILGTSPĒJĪGAS INDUSTRIJAS CENTRS

KOPĪGS PAZIŅOJUMS

Liepāja

Van Oord
Marine ingenuity

EUROPORTS

EIFFAGE
SMULDERS

Fokker Next Gen

Gitermināls

CIS LIEPĀJA

Investment and
Development
Agency of Latvia

1862
RIGA TECHNICAL
UNIVERSITY

PREAMBULA

Liepāja izvēlēta par vietu vairākiem vērienīgiem privāto investīciju projektiem, kurus vieno gan investīciju apjoms, gan tiešā saikne ar zaļo enerģiju un viedo ražošanu. Šāda privāto uzņēmēju iniciatīvu koncentrācija rada bezprecedenta iespējas attīstīt jaunas, uz eksportu orientētas nozares un dot būtisku pienesumu Latvijas iekšzemes kopproduktā.

Tādi projekti, kā atkrastes vēja parku atbalsta bāze un smago kravu terminālis, ūdeņraža ražošanas rūpnīca, ilgtspējīgas aviācijas degvielas rūpnīca, ar ūdeņradi darbināmu lidmašīnu ražošana, kā arī CO₂ eksporta terminālis oglekļa dioksīda uztveršanai un uzglabāšanai 2025.–2032. gadā piesaistīs investīcijas vairāk nekā 4,3 miljardu euro apmērā, konsolidēs liela apjoma ūdeņraža, skābekļa, CO₂ un siltuma pārpalikumus Liepājas SEZ teritorijā, tādējādi radot unikālu iespēju izveidot jaunas nozares, kas varētu izmantot iepriekš minētos resursus kā izejvielas.

Reaģējot uz neatliekamo nepieciešamību pēc ilgtspējīgas enerģētikas attīstības un ekonomiskās noturības stiprināšanu, mēs, apakšā parakstījušies, pārstāvam Liepājas Speciālās ekonomiskās zonas pārvaldi, Liepājas domi, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru, Rīgas Tehnisko universitāti, RTU Liepājas akadēmiju un galvenos attiecīgās nozares spēlētājus – Van Oord, Euroports, Smulders, CIS Liepāja, GI Termināls un Fokker Next Gen Latvia – kopīgi vienojieties veidot un attīstīt "Liepājas Ilgtspējīgas rūpniecības centru."

APŅEMŠANĀS UN MĒRĶI

1. Klimatneitrāla un vieda pilsēta līdz 2030. gadam: Liepāja izvēlēta par vietu vairākiem vērienīgiem privāto investīciju projektiem, kurus vieno gan investīciju apjoms, gan tiešā saikne ar zaļo enerģiju un viedo ražošanu. Šāda privāto uzņēmēju iniciatīvu koncentrācija rada bezprecedenta iespējas attīstīt jaunas, uz eksportu orientētas nozares un dot būtisku pienesumu Latvijas iekšzemes kopproduktā.

Tādi projekti, kā atkrastes vēja parku atbalsta bāze un smago kravu terminālis, ūdeņraža ražošanas rūpnīca, ilgtspējīgas aviācijas degvielas rūpnīca, ar ūdeņradi darbināmu lidmašīnu ražošana, kā arī CO₂ eksporta terminālis oglekļa dioksīda uztveršanai un uzglabāšanai 2025.–2032. gadā piesaistīs investīcijas vairāk nekā 4,3 miljardu eiro apmērā, konsolidēs liela apjoma ūdeņraža, skābekļa, CO₂ un siltuma pārpalikumus Liepājas SEZ teritorijā, tādējādi radot unikālu iespēju izveidot jaunas nozares, kas varētu izmantot iepriekš minētos resursus kā izejvielas.

Reaģējot uz neatliekamo nepieciešamību pēc ilgtspējīgas enerģētikas attīstības un ekonomiskās noturības stiprināšanu, mēs, apakšā parakstījušies, pārstāvam Liepājas Speciālās ekonomiskās zonas pārvaldi, Liepājas domi, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru, Rīgas Tehnisko universitāti, RTU Liepājas akadēmiju un galvenos attiecīgās nozares spēlētājus – Van Oord, Euroports, Smulders, CIS Liepāja, GI Termināls un Fokker Next Gen Latvia – kopīgi vienojieties veidot un attīstīt "Liepājas Ilgtspējīgas rūpniecības centru."

2. Infrastruktūras attīstība un pārveide Liepājā: Liepājas Speciālā ekonomiskā zona izveidota, lai attīstītu un veicinātu tirdzniecību, industriālo ražošanu, jūras un gaisa transportu, kā arī starptautisko preču apmaiņu caur Latviju. Tā mērķis ir piesaistīt investīcijas ražošanas un infrastruktūras attīstībai un jaunu darba vietu radīšanai Liepājā. Liepājas SEZ pārvalde turpinās Liepājas ostas infrastruktūras attīstību, pārveidos veco metalurģisko rūpnīcu par zaļu 120 hektāru plašu industriālo parku. Turpmāko 10 gadu laikā šis industriālais parks nodrošinās teritoriju pieejamību jauniem ilgtspējīgu nozaru uzņēmumiem, un paredzams, ka industriālajā parkā tiks radītas 3000 jaunas, labi apmaksātas darbavietas. Šī iniciatīva veicinās kopējo Latvijas ekonomikas izaugsmi, pozicionējot Liepāju kā nozīmīgu industriālās un ekonomiskās attīstības

virzītājspēku. Kopējās plānotās investīcijas mērāmas 425 miljonu eiro apmērā, no kurām 375 miljoni eiro paredzēti kā privātā sektora ieguldījumi, savukārt 50 miljoni eiro - publiskais finansējums.

3. Atkrastes vēja parku atbalsta bāzes un smago kravu termināļa attīstība: Van Oord, Euroports un Smulders konsorcijs ir apņēmis izveidot mūsdienīgu termināli Liepājā, kā atbalsta bāzi atkrastes vēja parku projektiem visā Baltijas jūrā, optimizēt piegādes ķēdes un samazināt izmešu daudzumu. Paredzams, ka šis terminālis konsorcijs Van Oord, Euroports un Smulders vadībā uzsāks savu darbību līdz 2027. gadam. Kopējās plānotās investīcijas paredzētas 385 miljonu eiro apmērā.

4. Ūdeņraža un zaļā amonjaka ražošana: Liepājas ostā tiks uzbūvēts jauns oglekļa dioksīda transportēšanas un uzglabāšanas terminālis, kurā katru gadu tiks pārkrautas 800 000 tonnas uztvertā oglekļa dioksīda. Terminālā tiks izbūvēts sašķidrināšanas bloks, autocisternu izkraušanas plaukts un CO₂ uzglabāšanas komplekss - 6 krasta tvertnes, katra ar 8000 kubikmetru ietilpību. Šis projekts būtiski samazinās oglekļa emisijas un veicinās Liepājas Ilgtspējīgas rūpniecības centra kopējo ilgtspējas mērķu sasniegšanu. Kopējās plānotās investīcijas ir 250 miljoni eiro.

5. Oglekļa dioksīda uztveršana un uzglabāšana: Liepājas ostā tiks uzbūvēts jauns oglekļa dioksīda transportēšanas un uzglabāšanas terminālis, kurā katru gadu tiks pārkrautas 800 000 tonnas uztvertā oglekļa dioksīda. Šis projekts būtiski samazinās oglekļa dioksīda izmešu daudzumu un dos pienesumu kopējo Liepājas Ilgtspējīgas rūpniecības centra mērķu sasniegšanā.

6. Ilgtspējīgas aviācijas degvielas (SAF) ražošana: LSEZ GI TERMINALS / NORSAF ir apņēmis uzsākt ilgtspējīgas aviācijas degvielas (SAF) ražotnes izveidi Liepājas Ilgtspējīgas Rūpniecības centrā, tādējādi atbalstot globālās aviācijas nozares pāreju uz tīrāku enerģiju.

Plānotais gada produkcijas apjoms - 100 000 tonnas SAF, 11 900 tonnas dīzeļdegvielas un 7 600 tonnas gāzolinā. Šī iniciatīva iet roku rokā ar starptautiskajiem centieniem samazināt oglekļa dioksīda emisijas aviācijas nozarē. Kopējās plānotās investīcijas - 500 miljoni eiro.

7. Inovācijas aviācijā un zaļās tehnoloģijas: Fokker Next Gen Latvia, finansējuma saņemšanas gadījumā, veidos ar ūdeņradi darbināmu komerciālo lidmašīnu ražotni Liepājā, kas darbosies, izmantojot atjaunīgo enerģiju, tādējādi stiprinot reģiona, kā zaļo tehnoloģiju un ilgtspējīgu inovāciju līdera pozīciju. Kopējās plānotās investīcijas līdz 2035. gadam varētu sasniegt 2 miljardus eiro.

8. Specializētās izglītības programmas: Rīgas Tehniskā universitāte un RTU Liepājas akadēmija kopā ar industriālajiem partneriem ir apņēmusies sagatavot profesionāļus un līderus ar atjaunīgo enerģiju saistītās nozarēs, kā arī veicināt padziļinātu zinātniski pētniecisku metožu izmantošanu, jaunu produktu un tehnoloģiju attīstību.

9. Investīciju piesaiste un atbalsts attīstībai: Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (LIAA) aktīvi atbalstīs Liepājas Ilgtspējīgas rūpniecības centra attīstību, veicinās starptautisko investīciju piesaisti, sniegs normatīvās vadlīnijas un, savas kompetences un pilnvaru ietvaros piedāvās atbilstošas konsultācijas un risinājumus. LIAA ir apņēmusies nodrošināt šī projekta iekļaušanu prioritāro un stratēģiski nozīmīgo projektu sarakstā un aktīvi piedalīsies investīciju piesaistē šim projektam. Turklāt, esošā mandāta ietvaros, LIAA šobrīd strādā pie ELWIND projekta īstenošanas, atbalstot Latvijas integrāciju Eiropas atjaunīgo energoresursu kopainā, kā arī sniedz ieguldījumu valsts līderpozīciju nostiprināšanā atkrastes vēja parku attīstības procesā.

SADARBĪBAS CENTIENI

Šis paziņojums atspoguļo vienotu publisko un privāto ieinteresēto pušu centienus, kas jau līdz šim ir aktīvi sadarbojušās Liepājā, lai nodrošinātu Liepājas Ilgtspējīgas rūpniecības centra veiksmīgu tālāko virzību. Projekts paredz piesaistīt Latvijai investīcijas 4,3 miljardu eiro apmērā, nostiprinot Liepājas kā ilgtspējīgas izaugsmes un inovāciju virzītāja lomu reģionā.

Mūsu apņemšanās:

- **Infrastrukturā attīstība:** efektīvas ostas un rūpnieciskās infrastruktūras izveide nolūkā atbalstīt liela mēroga atjaunīgas enerģijas projektus.
- **Ilgtspējības iniciatīvas:** Augstāko vides standartu ievērošana visās projekta aktivitātēs.
- **Investīciju piesaiste:** Ekonomisko un sociālo guvumu nodrošināšana vietējai sabiedrībai, radot darbavietas un realizējot apmācību iniciatīvas.
- **Sabiedrības iesaiste:** Ekonomisko un sociālo guvumu nodrošināšana vietējai sabiedrībai, radot darbavietas un realizējot apmācību iniciatīvas.
- **Pētniecība un attīstība:** Nodrošināt jaunu talantu, zināšanu un jaunu tehnoloģiju radīšanu ciešā sadarbībā starp rūpniecisko un akadēmisko sektoru reģionā.
- **Inovāciju kapacitāte:** Sadarbības vides veidošana starp publisko, akadēmisko, rūpniecisko sektoru un jaunuzņēmumiem to kopstrādē un investīciju piesaistē.

AICINĀJUMS PIEŠKIRT AUGSTĀKĀS PRIORITĀTES STATUSU

Aicinām nodrošināt pilnu valsts atbalstu un kopīgu sadarbību, lai Liepājas Ilgtspējīgas rūpniecības centrs tiktu atzīts par Latvijas augstākās prioritātes projektu. Augstākās prioritātes piešķiršana iepriekš minētajai iniciatīvai stiprinās valsts enerģētisko neatkarību un ekonomisko attīstību, un vienlaicīgi nodrošinās ES klimatneitralitātes un ilgtspējas mērķu sasniegšanu. Nolūkā nodrošināt šī projekta veiksmīgu realizāciju, aicinām valdību atbalstīt nepieciešamās infrastruktūras attīstību, nodrošināt normatīvo atbalstu un paredzēt finansiālus stimulus.

SECINĀJUMS

Liepājas Ilgtspējīgas rūpniecības centrs ir nozīmīgs projekts, kas sniegs būtisku ieguldījumu Latvijas ekonomikas un enerģētikas nākotnes attīstībā. Šī iniciatīva apliecina Liepājas Speciālās Ekonomiskās zonas un pašvaldības proaktivitāti un sadarbību, kuru skaidrais un saprotamais pārvaldības un sadarbības modelis ir licis pamatu privātajiem uzņēmumiem, palīdzot tiem sasniegt būtiskus projektu attīstības posmus, darbojoties labvēlīga tiesiskā regulējuma vidē.

Šī dokumenta parakstītāji aicina arī citus ilgtspējīgu nozari pārstāvošus uzņēmumus pievienoties ilgtspējīgas enerģijas centram Liepājā.

PARAKSTI:

Liepājas valstspilsētas pašvaldība

Liepājas SEZ pārvalde

Van Oord

Euroports

Smulders

CIS Liepāja

GI Termināls

Fokker Next Gen Latvia

Rīgas Tehniskā universitāte

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra